

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34475
Nom	Hematologia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau de Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau de Medicina	13 - Formación clínica humana II	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
SOLANO VERCET, CARLOS	260 - Medicina

RESUM

L'especialitat d'hematologia i hemoteràpia constitueix la part de la medicina que s'ocupa de:

- La fisiologia de la sang i els òrgans hematopoètics.
- L'estudi clinicobiològic de les malalties de la sang i dels òrgans hematopoètics i de tots els aspectes relacionats amb el seu tractament.
- La realització i la interpretació de les proves analítiques que es deriven d'aquestes malalties o de la patologia d'un altre tipus que per diferents mecanismes provoquen discràsies sanguínies, així com d'aquelles proves analítiques de tipus hematològic que siguin necessàries per a l'estudi, el diagnòstic i la valoració de processos que afecten qualsevol òrgan o sistema.
- Tots els aspectes relacionats amb la medicina transfusional, com ara l'obtenció i el control de la sang i els hemoderivats, incloent-hi els progenitors hematopoètics, així com el seu ús terapèutic.

L'objectiu principal de l'assignatura és formar metges generalistes amb coneixements teòrics i pràctics, actituds i destreses que els capaciten per solucionar i orientar les situacions clíniques que tenen alguna implicació hematològica fora de l'àmbit especialitzat.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1204 - Grau de Medicina

- Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.
- Realitzar un examen físic i una valoració mental.
- Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com de les malalts en fase terminal.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.
- Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i mper relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.

- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Capacitat per comunicar-se amb col·lectius professionals d'altres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
- Considerar l'ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies principals de la sang.
- Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.
- Saber valorar les modificacions dels paràmetres clínics en les diferents edats.
- Saber establir un pla d'actuació, enfocat a les necessitats del pacient i l'entorn familiar i social, coherent amb els símptomes i signes del pacient.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

1. Adquirir coneixement de les principals síndromes i entitats que comprenen les alteracions hematològiques.
2. Adquirir actitud i destresa per desenvolupar una actuació inicial adequada i correcta en les síndromes hematològiques.
3. Adquirir l'habilitat d'identificar i orientar el tractament inicial de les entitats hematològiques i de valorar-ne el trasllat a un centre especialitzat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Docència teòrica

1. Anèmies microcítiques i normocítiques.
2. Anèmies macrocítiques.
3. Anèmies hemolítiques.
4. Trastorns de l'hemostàsia primària.
5. Trastorns de la coagulació.
6. Trombosi i tractament antitrombòtic.
7. Malalties del sistema mononuclear fagocític. Mastocitosi i eosinofília.
8. Leucopènies i insuficiències medul·lars.
9. Síndromes mielodisplàstiques.
10. Leucèmies agudes.
11. Malalties mieloproliferatives cròniques. Leucèmia mieloide crònica.
12. Malalties mieloproliferatives cròniques diferents de la LMC.
13. Síndromes limfoproliferatives cròniques amb expressió leucèmica.
14. Limfomes.
15. Gammapaties monoclonals.

- 16. Hemoteràpia.
- 17. Trasplantament de precursors hematopoètics.

2. Docència pràctica

CASOS CLÍNICS

- 1. Anèmia.
- 2. Poliglobúlia.
- 3. Trombopènia i trombocitosis.
- 4. Leucocitosis.
- 5. Leucopènia. Neutropènia.
- 6. Adenopatia i esplenomegàlia.
- 7. Gammapatia monoclonal.
- 8. Quadre hemorràgic.

SEMINARIS

- 1. Alteracions de la sèrie roja 1 (anèmies).
- 2. Alteracions de la sèrie roja 2 (anèmies).
- 3. Alteracions de la sèrie roja 3 (poliglobúlies).
- 4. Alteracions de la sèrie blanca 1 (leucopènies).
- 5. Alteracions de la sèrie blanca 2 (leucocitosi).
- 6. Adenopaties i esplenomegàlia.
- 7. Alteracions de l'hemostàsia 1 (hemostàsia primària).
- 8. Alteracions de l'hemostàsia 2 (coagulació i fibrinòlisi).

PRÀCTIQUES CLÍNiques

Es realitzaran als serveis d'hematologia dels hospitals universitaris.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Seminaris	24,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Pràctiques clíniques	13,02	100
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	8,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	17,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	16,00	0
TOTAL	112,02	

METODOLOGIA DOCENT

En les **classes teòriques**, el professor exposa, mitjançant lliçó magistral, els conceptes i els continguts més importants, de forma estructurada, per adquirir els coneixements i les habilitats que els alumnes han de tenir. Així mateix, es facilita la bibliografia que millor s'adapta a cada lliçó. Es potencia la participació dels estudiants durant la classe. El material didàctic utilitzat pel professor estarà disponible per als alumnes mitjançant el recurs electrònic de l'Aula Virtual.

Pràctiques d'aula: Les pràctiques d'aula es desenvolupen en seminaris i casos clínics. En **els seminaris** amb grups reduïts, el professor planteja escenaris pràctics de les alteracions hematològiques més comunes que poden ser vistes en malalties no hematològiques, perquè siguin discutides en profunditat i promouen la participació particularment activa de tots i cadascun dels alumnes. En **els casos clínics**, es debaten detalladament situacions clíniques tipus de les malalties hematològiques més comunes a les quals es pot enfrontar un metge general.

Pràctiques clíniques: Es fan estades als serveis clínics dels diferents hospitals universitaris, per a l'aprenentatge de la realització d'una anamnesi i una exploració clínica bàsica, amb una primera presa de contacte amb pacients, tot això supervisat pel professor.

AVALUACIÓ

Avaluació teòrica: Representa el 50% de la qualificació final. Es fa mitjançant una prova escrita amb preguntes que tenen 5 possibles respostes, de les quals només una és la correcta. El fet d'errar en la resposta de tres preguntes neutralitza la puntuació d'una pregunta encertada. Les preguntes tenen per objectiu avaluar l'adquisició de coneixements teòrics i versen sobre els continguts del programa teòric estructurat en 17 temes. El contingut de la prova és el mateix per a tots els grups d'una mateixa assignatura.

Avaluació pràctica: Representa el 50% de la qualificació final. Es fa mitjançant una prova escrita amb preguntes sobre **supòsits pràctics** que tenen 5 possibles respostes, de les quals només una és la correcta. El fet d'errar en la resposta de tres preguntes neutralitza la puntuació d'una pregunta encertada. Les preguntes tenen per objectiu avaluar la capacitat d'afrontar problemes pràctics hematològics i versen sobre els continguts del programa pràctic estructurat en seminaris, casos clínics i pràctiques clíniques. L'assistència a un mínim del 80% dels seminaris, casos clínics i pràctiques clíniques és un prerequisit per poder realitzar la prova pràctica escrita.

L'avaluació **final** és la suma de la puntuació d'ambdues proves, teòrica i pràctica. Per superar l'assignatura, però, cal que l'avaluació de cada part supere els 2,5 punts sobre 5 possibles (o 5 sobre 10).

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat la totalitat de les seues pràctiques.

L'assistència a les sessions pràctiques és obligatòria. La no assistència injustificada a més d'un 20% de les mateixes, suposarà la impossibilitat d'aprovar l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Farreras Rozman. Medicina Interna. Elsevier. Madrid. 18^a ed. 2015
- Harrison. Principios de Medicina Interna. McGraw Hill. México. 19^a ed. 2016.
<http://www.harrisonmedicina.com/resourceToc.aspx?resourceID=106>. Versión en libro electrónico accesible en la biblioteca de la Facultad.
- San Miguel JF., Sánchez-Guijo FM. Hematología. Manual básico razonado. Elsevier. Amsterdam. 4^a ed. 2015.
<http://www.cancer.gov/espanol>
- Sanz MA, Carreras E. Manual práctico de Hematología Clínica. 4^a ed. Ed. Antares. 2015.
- Moraleda JM. Pregrado de Hematología 4ª edición. Ed. Luzan5. 2017. ISBN 978-84-7989-874-8
- Manual de exploración clínica. Opciones: Guía Seidel, Guía Mosby, Guía Bates. Guía Macleod.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Siguiendo las recomendaciones del Ministerio, la Consellería y el Rectorado de nuestra Universidad, para el período de la "nueva normalidad", la organización de la docencia para el primer cuatrimestre del curso 2021-22, seguirá un modelo híbrido, donde tanto la docencia teórica como práctica se ajustará a los horarios aprobados por la CAT pero siguiendo un modelo de Presencialidad / No presencialidad en la medida en que las circunstancias sanitarias y la normativa lo permitan y teniendo en cuenta el aforo de las aulas y laboratorios docentes. Se procurará la máxima presencialidad posible y la modalidad no presencial se podrá realizar mediante videoconferencia cuando el número de estudiantes supere el coeficiente de ocupación requerido por las medidas sanitarias. De manera rotatoria y equilibrada los estudiantes que no puedan entrar en las aulas por las limitaciones de aforo asistirán a las clases de manera no presencial mediante la transmisión de las mismas de manera síncrona/asíncrona via "on line".